

Evropski akcijski načrt za poklicno mobilnost (2007 – 2010)

P6_TA(2008)0624

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2008 o evropskem akcijskem načrtu za poklicno mobilnost (2007 – 2010) (2008/2098(INI))

(2010/C 45 E/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti njenih členov 18, 136, 145, 149 in 150,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. decembra 2007 z naslovom „Mobilnost, instrument za nova in boljša delovna mesta: Evropski akcijski načrt za poklicno mobilnost (2007 – 2010)“ (KOM(2007)0773),
- ob upoštevanju Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Odločbe št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. junija 2007 z naslovom „Oblikovanje skupnih načel prožne varnosti: nova in boljša delovna mesta v povezavi s prožnostjo in varnostjo“ (KOM(2007)0359),
- ob upoštevanju končnega poročila z dne 25. januarja 2007 o izvajanju Akcijskega načrta Komisije za usposobljenost in mobilnost (KOM(2007)0024),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. februarja 2002 o akcijskem načrtu za usposobljenost in mobilnost (KOM(2002)0072),
- ob upoštevanju ekonomske študije Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj iz leta 2007 o odpravi ovir za geografsko mobilnost delavcev, zlasti njenega poglavja 8,

⁽¹⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

⁽²⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽³⁾ UL L 390, 31.12.2004, str. 6.

⁽⁴⁾ UL L 149, 5.7.1971, str. 2.

⁽⁵⁾ UL L 74, 27.3.1972, str. 1.

Četrtek, 18. december 2008

- ob upoštevanju predloga Komisije za priporočilo Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropi (KOM(2008)0424),
 - ob upoštevanju smernic EURES za obdobje 2007—2010, sprejetega junija 2006,
 - ob upoštevanju poročila o dejavnostih EURES-a za obdobje 2004—2005, ki ga je Komisija predložila dne 16. marca 2007, z naslovom „K enotnemu evropskemu trgu dela: prispevek EURES-a“ (KOM(2007)0116),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. septembra 2007, sprejete po predložitvi vprašanja za ustni odgovor B6-0136/2007 o poročilu o dejavnostih mreže EURES 2004 – 2005 z naslovom „K skupnemu evropskemu trgu dela“ ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali na zasedanju Sveta 14. decembra 2000, o akcijskem načrtu za mobilnost ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. maja 2007 o spodbujanju dostojnega dela za vse ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2008 z naslovom „Prenovljena socialna agenda: priložnosti, dostopnost in solidarnost v Evropi 21. stoletja“ (KOM(2008)0412),
 - ob upoštevanju posebne raziskave Eurobarometra št. 261 iz leta 2006 o evropski zaposlitveni in socialni politiki, ki je pokazala, da evropski državljani menijo, da je mobilnost vse večjega pomena,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in mnenj Odbora za kulturo in izobraževanje, Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter Odbora za peticije (A6-0463/2008),
- A. ker pravica do prostega gibanja in pravica do ustanavljanja izhajata iz členov 18 in 43 Pogodbe ES ter ker je spodbujanje mobilnosti na področju izobraževanja in usposabljanja opredeljeno v členih 149 in 150,
- B. ker je mobilnost delavcev ključno orodje za doseganje ciljev lizbonske strategije, vendar je v EU še vedno majhna, tudi med ženskami,
- C. ker je mobilnost z varnostjo delavcev na ravni EU ena temeljnih pravic, ki za državljane Unije izhaja iz Pogodbe, in je eden temeljnih stebrov evropskega socialnega modela, kot tudi eden glavnih načinov doseganja ciljev lizbonske strategije,
- D. ker je treba po potrebi prilagoditi zakonodajo Skupnosti o usklajevanju in izvajanju sistemov socialne varnosti, da bodo v njej izražene nove oblike mobilnosti ter da se zagotovi, da delavci migranti v EU ne bodo soočeni z izgubo socialne varnosti,
- E. ker približno 2 % delovno sposobnih državljanov trenutno prebiva in dela v državi članici, ki ni njihova matična država, približno 48 % vseh migrantov v EU pa so ženske,
- F. ker je Komisija ustanovila forum strokovnjakov na visoki ravni o izboljšanju mobilnosti Evropejcev, katerega glavni cilj je opredeliti ukrepe za povečanje mobilnosti mladih, večjo pomoč mobilnosti na področju poklicnega usposabljanja in večjo mobilnost umetnikov, vodilnih delavcev in prostovoljcev,
- G. ker je vprašanje mobilnosti pomemben element prenovljene socialne agende, ki opredeljuje možnosti za njo in uvaja načela dostopa in solidarnosti,

⁽¹⁾ UL C 187 E, 24.7.2008, str. 159.

⁽²⁾ UL C 371, 23.12.2000, str. 4.

⁽³⁾ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 321.

Četrtek, 18. december 2008

- H. ker dinamičen trg dela postavlja delavcem, zlasti ženskam z otroki, velike izzive in jih sili k sprejemanju kompromisov med poklicnim in zasebnim življenjem,
- I. ker imajo ženske zaradi pomanjkljive prilagoditve socialnovarstvenih sistemov v državah članicah težave, na primer glede nosečnosti, vzgoje otrok in poklicnih možnosti,
- J. ker prosto gibanje delavcev je in ostaja ena od štirih temeljnih svoboščin, predpisanih s Pogodbo; ker je bil v zakonodaji Skupnosti dosežen občuten napredek pri zagotavljanju te pravice na področju socialne varnosti, kar je olajšalo mobilnost delavcev znotraj Unije; ker je treba odstraniti vse preostale upravne in pravne ovire, ki preprečujejo transnacionalno mobilnost; ker je treba narediti več, da bi zagotovili, da bodo delavci poznali svoje pravice in jih lahko uveljavljali,
- K. ker je Parlament — glede na to, da je treba za zagotavljanje mobilnosti olajšati zadeve v zvezi s celo vrsto potreb in dejavnosti delavcev ter njihovih družinskih članov — v številnih resolucijah izpostavil ovire za mobilnost in pravico do prebivanja državljanov Unije izven njihove države izvora ter je predlagal rešitve za njihovo odstranitev,
- L. ker izkušnje kažejo, da prepoznavanje ovir in podajanje predlogov ni zadostovalo za odpravo teh ovir niti za dokončno rešitev težav pri prostem gibanju in mobilnosti; ker je bilo v preteklosti številnih dokumentih evropskih institucij opozorjeno na te težave in so bili predlagali ukrepi za njihovo odpravo, ki pa niso bili vedno izvedeni,
- M. ker je Parlament v teh primerih ugotovil, da pripravljenost izvajati potrebne ukrepe ne zajema vedno ukrepov, ki so pomembni za državljane in zadevajo odstranitev upravnih ali pravnih ovir za mobilnost,
- N. ker je Parlament ob številnih priložnostih podal mnenje o tej temi, ki neposredno zadeva življenje državljanov Unije, in bo kot institucija, ki so jo državljani neposredno in demokratično izvolili, še naprej dejavno iskal rešitve za omenjene težave, na katere naletijo državljani, kadar želijo uveljavljati svojo pravico do mobilnosti na ozemlju EU,
- O. ker smisel državljanstva Unije državljanov držav članic deloma črpa svojo moč iz možnosti zaposlitve drugje na notranjem trgu in ker bi torej poleg gospodarskih interesov gibalno mobilnosti moral biti tudi cilj zagotoviti državljanom Unije, da se bolj identificirajo kot takšni,
1. pozdravlja pobudo Komisije in ponovno poudarja osrednji pomen mobilnosti, tako mobilnosti na trgu dela kot med državami članicami in regijami, za utrjevanje trga dela EU in doseganje lizbonskih ciljev; podpira sprožitev akcijskega načrta in želi biti redno obveščen o spremljanju izvajanja ukrepov, ki so v njem predvideni;
 2. pozdravlja namen Komisije spodbujati mobilnost pod poštenimi pogoji, vključno z odklanjanjem dela na črno in socialnega dumpinga;
 3. pozdravlja predlog Komisije za priporočilo Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropi, vendar obžaluje, da Komisija ni zagotovila ustreznega časa, da bi Parlament podal mnenje o predlogu, preden bi bilo priporočilo sprejeto;
 4. opominja, da bi bilo evropsko leto prostovoljstva učinkovito orodje za izvajanje ukrepov iz priporočila Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropi;

Četrtek, 18. december 2008

5. je mnenja, da mora Evropska unija podpreti vključitev načela mobilnosti delavcev v vse politike Skupnosti, zlasti kar zadeva dokončno oblikovanje notranjega trga, varstvo delavcev, pravila v zvezi z napotnimi delavci in varstvo pred negotovim delom, ki bi lahko vplivale na evropsko mobilnost ali prispevale k boju proti diskriminaciji; poziva Komisijo, naj poklicna mobilnost postane prednostni del vseh politik, torej naj zadeva vsa ustrezna področja politike EU in organe na vseh ravneh v državah članicah;
6. poudarja, da je temeljno načelo mobilnosti delavcev prosto gibanje oseb znotraj notranjega trga, kot je določeno v Pogodbi ES;
7. poziva Komisijo, da naj bi še bolj spodbudila mobilnost delovne sile, pripravi dolgoročno strategijo mobilnosti, ki bo upoštevala zahteve trga dela, ekonomske trende in možnosti širitve EU, saj lahko samo taka strategija zagotovi prosto gibanje delavcev brez konfliktov in se ustrezno odzove na beg možganov;
8. poziva Komisijo, naj upošteva posebne potrebe delavk vseh starosti, ki želijo uveljavljati pravico do prostega gibanja, in sprejme konkretne ukrepe za izpolnitev teh potreb na štirih področjih evropskega akcijskega načrta za poklicno mobilnost;
9. poziva Komisijo, naj kot prednostno nalogo določi poenostavitev upravnih praks in upravno sodelovanje, da bi omogočila sinergijo med nacionalnimi institucijami in pristojnimi organi, katerih medsebojno delovanje je odločilno za učinkovito reševanje težav držav članic; poleg tega meni, da bi se morale države članice odločno spoprijeti z vsemi pravnimi in upravnimi ovirami za geografsko mobilnost na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, kot so nepriznavanje z mobilnostjo povezanih izkušenj za poklicno napredovanje, zlasti v malih in srednje velikih podjetjih;
10. meni, da se akcijski načrt Komisije dotika glavnih vidikov mobilnosti, a je potrebno več ukrepov, zlasti za utrditev povezav med izobraževalnimi sistemi in trgom dela, zagotavljanje ustreznih informacij o mobilnosti, ohranjanje jezikovnega znanja, ki bi ga delavci in njihovi družinski člani pridobili pri pripravljanju na mobilnost prek učenja tujih jezikov, in ne nazadnje v poklicnem usposabljanju in učnih sistemih;
11. poziva države članice, naj dejavno podpirajo učenje tujih jezikov (zlasti med odraslimi), saj so jezikovne prepreke med glavnimi ovirami za mobilnost delavcev in njihovih družinskih članov;
12. meni, da morajo države članice zagotoviti popolno izvajanje pravic delavcev in skupinskih pogodb državljanov, ki se odločijo preseliti v drugo državo članico, brez diskriminacije med državljani in nedržavljeni zadevne države članice; zato meni, da morajo ukrepi Komisije zagotavljati, da bodo priseljeni državljani enako obravnavani in ne bodo uporabljeni kot poceni delovna sila;
13. da bi ustvarili močnejše vezi med usposabljanjem in trgom dela, poziva Komisijo in države članice, naj to zadevo predložijo sektorskim posvetovalnim odborom; meni, da bi lahko industrija in trgovina zagotovili redne informacije o področjih zaposlovanja, najbolj odprtih za mobilnost;
14. meni, da je lahko dolgoročna poklicna mobilnost na vseh področjih v kombinaciji z zaščito socialne varnosti delavcev in sindikalnimi pravicami odločilna pri spodbujanju ciljev na področju gospodarske rasti in zaposlovanja iz lizbonske strategije v skladu z običaji in navadami držav članic; meni, da je boljša poklicna mobilnost v EU, skupaj z ustreznimi pogoji dela, izobraževalnimi programi in sistemi socialne zaščite, lahko

Četrtek, 18. december 2008

odziv na vrsto nedavnih dogodkov in lahko v okviru izzivov svetovnega gospodarstva, staranja prebivalstva in hitrega spreminjanja trga dela občutno okrepi prizadevanja za to; poudarja, da je treba upoštevati družbene, gospodarske in okoljske vidike mobilnosti;

15. je prepričan, da je poklicna mobilnost sredstvo za krepitev gospodarske in socialne razsežnosti lizbonske strategije in bi jo bilo treba vzpostaviti na najboljši možni način, za doseganje ciljev prenovljene evropske socialne agende in spoprijemanje z vrsto izzivov, med njimi globalizacijo, spremembami v industriji, tehnološkim napredkom, demografskim razvojem in vključevanjem delavcev migrantov; prepričan je tudi, da mobilnost med poklici in sektorji (poklicna mobilnost) omogoča delavcem, da obnovijo in prilagodijo svoje znanje in spretnosti ter izkoristijo nove poklicne priložnosti;

16. ponavlja, da je poklicna mobilnost ključni instrument za učinkovito delovanje notranjega trga prek ciljev lizbonske strategije in osem načel, predlaganih na področju prožne varnosti v sporočilu Komisije z dne 27. junija 2007; zato poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi bodo poudarile prožno varnost in zagotovile varnost delavcev ob upoštevanju temeljnih načel priložnosti, dostopa in solidarnosti iz prenovljene socialne agende;

17. poziva države članice in zainteresirane strani, naj upoštevajo in odpravijo ovire za delovno mobilnost žensk, tako da jim med drugim omogočijo pravičen dostop do kvalificiranih in vodilnih delovnih mest, enako plačilo, prožne delovne pogoje, ustrezne zdravstvene storitve in otroško varstvo, kakovostne šole za otroke in prenosljivost pokojninskih pravic ter zagotovijo odpravo spolnih stereotipov;

18. priporoča, naj države članice ter regionalni in lokalni organi dejavno spodbujajo posebne programe zaposlovanja, usposabljanja, izobraževanja, učenja na daljavo in učenja jezikov, da bodo ustvarili do žensk prijaznejši trg dela in omogočili uskladitev poklicnega in zasebnega življenja;

19. poziva države članice, naj delovno in geografsko mobilnost kot prednostno nalogo vključijo v svoje nacionalne programe za zaposlovanje in vseživljenjsko učenje;

20. je zaskrbljen, da nekatere države ohranjajo omejitve na trgu dela za delavce iz novih držav članic ne glede na to, da jih ekonomske analize in statistični podatki ne upravičujejo ter ne podpirajo strahov njihovih državljanov in vlad; poziva Svet, naj zagotovi, da bodo institucije EU, zlasti Parlament, bolje sodelovale in natančneje spremljale proces, s katerim države članice dovoljujejo in opravičujejo uporabo prehodnih obdobjih za dostop državljanov novih držav članic na njihov trg dela v prvih letih po pristopu teh držav;

21. poudarja, da mobilnosti delavcev nekateri delodajalci ne smejo obravnavati kot priložnost za zmanjšanje plač in socialne varnosti ali na splošno poslabšanje delovnih pogojev; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo vseh oblik diskriminacije in zagotovijo najboljše možne pogoje za dejavnosti delavcev migrantov in njihovih družinskih članov;

22. je zaskrbljen zaradi nekaterih pobud držav članic, s katerimi želijo spremeniti svoj pravni okvir na področju priseljevanja, pa tudi razlagati in uporabljati načelo prostega gibanja delavcev, kar je v nasprotju z besedilom in duhom veljavnih predpisov Skupnosti; poziva k takojšnjem prenehanju takšne prakse in spodbuja države članice, naj oblikujejo celostne programe za vključevanje državljanov Unije, da bi se na njihovem ozemlju uveljavljala pravica do prostega gibanja, po potrebi v sodelovanju z državo članico izvora;

Četrtek, 18. december 2008

23. poziva države članice in Komisijo, naj si skupaj prizadevajo zasnovati, izvesti, spremljati in oceniti program za ponovno družbeno vključevanje državljanov in njihovih družinskih članov, ki se po delu v drugi državi članici vrnejo v svojo državo izvora;
24. priznava, da lahko mobilnost zagotovi rešitev za pomanjkanje delovne sile v državah prejemnicah, obenem pa lahko povzroči pomanjkanje delovne sile v državah iz katerih delavci prihajajo; opozarja Komisijo in države članice, da je v vsaki državi med neaktivnim prebivalstvom znaten delovni potencial, za mobilizacijo katerega so v enaki meri potrebna sredstva EU in sredstva držav članic;
25. opozarja Komisijo, da v Uniji še vedno obstajajo številne upravne in zakonodajne ovire za mobilnost delavcev ter medsebojno priznavanje diplom za vse stopnje in poklicne izkušnje; ponavlja svojo zavezanost iskati rešitev za te težave in poziva Komisijo, naj pozorno bdi nad omejitvami, ki niso v skladu s pravom Skupnosti, in proti njim ukrepa;
26. spodbuja države članice, naj pred začetkom izvajanja novih nacionalnih zakonov na področju varstva in javnega zdravja ter socialnega in davčnega sistema, izvedejo študijo čezmejnega vpliva, da vnaprej poudarijo težave, ki bi lahko vplivale na mobilnost delovne sile;
27. meni, da imajo obmejni delavci posebno mesto na področju evropske mobilnosti delovne sile;
28. poziva, naj države članice takoj pospešijo proces izvajanja evropskega okvira kvalifikacij; meni, da se lahko v vseh državah članicah s pospešenim izvajanjem tega referenčnega sistema, čeprav je njegova usklajitev predvidena šele za leto 2010, zmanjšajo ovire, s katerimi se srečujejo delavci;
29. pozdravlja pobudo Komisije v zvezi z mrežo Evropske unije za varnost bolnikov, ki je prvi korak za spodbuditev držav članic in zainteresiranih strani v EU, da okrepijo sodelovanje na področju varnosti bolnikov, vendar opaža, da v EU še vedno obstajajo razlike v predpisih za strokovnjake zdravstvenega varstva, in poziva Komisijo, naj spodbuja države članice in njihove regulativne organe za strokovnjake zdravstvenega varstva, daj si izmenjujejo informacije in oblikujejo standardizirane akreditacijske sisteme za te strokovnjake, da bi zagotovili varnost bolnikov v vsej EU;
30. opaža, da je neobstoj skupnega okvira za primerjavo, prenos in priznavanje poklicnih kvalifikacij na ravni EU resna ovira za transnacionalno mobilnost; pozdravlja pobudo Komisije o vzpostavitvi evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
31. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se delodajalci in trgovinski predstavniki čim prej vključijo v izvajanje evropskega ogrodja kvalifikacij, da bo sistem za priznavanje kvalifikacij lahko začel veljati na trgu dela;
32. poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj začnejo razprave, katerih cilj bo uskladiti plačilne lestvice z različnimi ravni kvalifikacij, določenimi v evropskem ogrodju kvalifikacij, da se omogoči mobilnost delovne sile na podlagi ravni osebnih dohodkov, ki ustreza delavčevim spretnostim;
33. spodbuja izobraževalne organe, naj dejavno sodelujejo pri vzajemnem priznavanju kvalifikacij, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim izobraževanjem, ter poklicev, ki ustrezajo standardom, ki so jih določile države članice; meni, da je ključnega pomena, da države članice v celoti izrabijo evropski

Četrtek, 18. december 2008

kvalifikacijski okvir in pripravijo ustrezne nadaljnje ukrepe v zvezi z novimi pobudami glede evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter s tem mobilnim delavcem omogočijo, da z uvrstitvijo v ustrezne ravni nacionalnega izobraževalnega sistema in programa vseživljenjskega učenja nadaljujejo usposabljanje; podpira zavezo Komisije, da razvije Europass z namenom, da bi kvalifikacije postale bolj razumljive za delodajalce; poudarja pomembnost storitev Euraxess;

34. obžaluje, da v nekaterih državah članicah ne namenijo zadostne prednosti in sredstev razvoju in izvajanju strategij vseživljenjskega učenja; spodbuja države članice, naj dejavneje uporabljajo razpoložljiva sredstva iz strukturnih skladov, zlasti iz evropskega socialnega sklada, za razvijanje in izvajanje takih shem;

35. poziva Komisijo, naj zmanjša zakonodajne in upravne ovire ter poudarja, da je treba izboljšati sistem priznavanja in prenosa pravic do socialne varnosti in prenosljivosti pokojnin;

36. meni, da je prenosljivost določb, povezanih s socialno varnostjo, bolje usklajena na podlagi Uredbe (EGS) št. 1408/71 in Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uskladitvi sistemov socialne varnosti ⁽¹⁾ ter dvostranskih sporazumov;

37. poziva države članice, naj v celoti izvajajo Uredbo (EGS) št. 1408/71 in Uredbo (ES) št. 883/2004 (ki bo veljavna od leta 2009), kot tudi vso povezano zakonodajo s področja socialne varnosti in plačilo vseh vrst nadomestil; poziva države članice in Komisijo, naj nujno obravnavajo ponavljajoče se težave, izpostavljene v peticijah in pritožbah glede socialne varnosti, pokojnin in zdravstvenega varstva; podpira načrte Komisije za uvedbo elektronske evropske kartice zdravstvenega zavarovanja; predlaga, da bi bilo treba zagotoviti tudi elektronsko različico obrazca „E106“;

38. poziva Komisijo, naj pregleda svojo vizumsko politiko za tretje države, udeležene v priznanih programih EU za prostovoljstvo, da bi se uvedel svobodnejši vizumski režim, zlasti za prostovoljce iz sosednjih držav EU;

39. meni, da je za nove oblike mobilnosti potrebna analiza veljavne zakonodaje, da bi posodobili njene določbe in jo ustrezno prilagodili novemu prožnemu ustroju evropskega trga dela, pri čemer je treba upoštevati potrebo, da se zaščitijo pravice delavcev, pa tudi dodatne težave, s katerimi se srečujejo delavci migranti in njihovi družinski člani; prav tako meni, da je treba v vseh državah članicah analizirati dejanski obseg izvajanja zakonodaje Skupnosti o prostem gibanju delavcev in o pravici do prebivanja delavcev ter njihovih družinskih članov; meni, da je treba po potrebi pripraviti priporočila za izboljšanje zakonodajnega in operativnega okvira;

40. želi razpravljati o težavah sistema socialne varnosti, med drugim v zvezi z dostopom do zdravstvenega varstva, in o tem, da lahko mobilnost delavcev v nekaterih primerih pomeni izgubo socialnih ugodnosti; poziva Komisijo, naj preuči, ali je treba Uredbo (ES) št. 883/2004, Izvedbeno uredbo (EGS) št. 574/72 in povezane upravne prakse prilagoditi, da bodo ustrezale spreminjajočim se vzorcem mobilnosti delavcev, vključno s kratkotrajno mobilnostjo delovne sile;

41. meni, da mora Komisija preučiti učinke oviranja mobilnosti, ki so posledica nezadostnega usklajevanja med davčnimi sporazumi in novo ureditvijo socialne varnosti (Uredba (ES) št. 883/2004);

⁽¹⁾ UL L 166, 30.4.2004, str. 1.

Četrtek, 18. december 2008

42. podpira Komisijo pri njenih akcijskih načrtih za izboljšanje njenega predloga direktive o minimalnih zahtevah za povečanje mobilnosti delavcev z izboljšanjem pridobivanja in ohranjanja pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ker je treba zaradi vse večje razširjenosti poklicnih pokojninskih zavarovanj zahtevati delavcu prijazna pravila prenosljivosti; zato poziva Komisijo, naj predloži revidirani predlog direktive o prenosljivosti poklicnega pokojninskega zavarovanja;

43. meni, da je mobilnost delavcev obeh spolov z družinami (z otroki in vzdrževanimi družinskimi člani) v veliki meri odvisna od razpoložljivosti in dostopnosti storitev (kot so varstvo za otroke in starejše občane, izobraževanje, dnevni centri in osebne storitve); hkrati meni, da bi morala poklicna mobilnost spodbujati osebno zadovoljstvo in izboljšati kakovost življenja in dela;

44. vendar meni, da je treba predlog za izboljšanje izmenjave informacij in dobre prakse med nacionalnimi organi ter predlog za uvedbo elektronske različice evropske izkaznice zdravstvenega zavarovanja izvajati z ustreznim varstvom podatkov: države članice morajo zagotoviti, da ti osebni podatki niso uporabljeni za namene, ki niso povezani s socialno varnostjo, razen kadar zadevna oseba to izrecno dovoli; želi več informacij o tej pobudi in tem, kako bi lahko prispevala k večji mobilnosti delavcev; poziva Komisijo, naj preuči možnost, da v prihodnje uvede enotno evropsko izkaznico, na kateri bi bili vsi podatki o plačanih prispevkih imetnika in socialnih pravicah v vseh državah članicah, kjer je opravljal poklicno dejavnost, in k njej prispeva;

45. podpira delovanje omrežja TRESS in poziva, naj to še naprej preučuje različne modele mobilnosti z namenom prilagajanja zakonodaje Skupnosti; poziva Komisijo, naj v to omrežje vključi delodajalce in sindikate, saj prav oni pogosto pomagajo delavcem pri formalnostih na področju socialne varnosti ali pridobivanju potrebnih dokumentov za zaposlitev; vztraja, da je treba zagotoviti enostaven in kar najširši dostop do podatkovnih zbirk v EURES-u ter njihovo redno posodabljanje; meni, da mora omrežje EURES strukturno in institucionalno sodelovati z omrežjem TRESS;

46. še naprej podpira prispevek mreže EURES pri podpiranju mobilnosti delavcev v Evropski uniji; priporoča, da se med storitve EURES-a vključijo podatki o spletnih omrežjih in portalih, specifičnih za določene sektorje; priporoča tudi sodelovanje v tem omrežju z drugimi ponudniki informacij o možnostih zaposlovanja v Evropski uniji, s posebnim poudarkom na nacionalnih organih za delo, ki lahko neposredno zagotovijo nasvete, prilagojene posameznim iskalcem zaposlitve;

47. meni, da je treba v čezmejnih projektih EURES dati prednost izvajanju študij o čezmejnem učinku in seminarjev, da se bo nova Uredba (ES) št. 883/2004 lahko začela učinkovito in uspešno izvajati;

48. podpira cilje iz tretjega dela akcijskega načrta za poklicno mobilnost, da se okrepi institucionalna usposobljenost EURES-a; izpostavlja raznolikost trga dela in potrebo, da so na voljo storitve, prilagojene vsem kategorijam delavcev, zlasti tistim, ki so naštete v programu Komisije, to je starejšim osebam in invalidom, ki so prikrajšani, vendar se jih da uporabiti na trgu dela, ter tistim, ki imajo poseben pravni status v primerjavi z drugimi delavci, to je samozaposlenim, delavcem, ki se vrnejo na delo po prekinitvi, itd.; poudarja, da morajo biti vse informacije, ki so dosegljive prek mreže EURES, dostopne invalidom;

49. poziva države članice, naj — da bi povečale mobilnost — prek svojih organov za zaposlovanje zagotovijo „vse na enem mestu“ za vse delavce, tudi tiste, ki nameravajo delati v tujini, da lahko iz enega vira pridobijo informacije o možnostih dela v tujini, upravnih dejavnikih, socialnih pravicah in pravnih pogojih;

Četrtek, 18. december 2008

50. podpira idejo o preoblikovanju mreže EURES v mobilni informacijski portal, kjer se lahko vse uredi na enem mestu, ki bi deloval kot služba za pomoč uporabnikom, kjer bi potencialni mobilni delavci lahko dobili informacije o poklicni mobilnosti — ne le o prostih delovnih mestih, socialni varnosti, zdravstvenem zavarovanju, pokojninah in priznavanju kvalifikacij, temveč tudi o težavah glede jezika, stanovanja, zaposlovanja zakonskih partnerjev, izobraževanja za otroke in vključevanja nasploh v ciljni državi; poudarja, da je treba nje-gove storitve po potrebi razširiti na državljane tretjih držav, vključno s tistimi, ki še niso pridobili statusa rezidenta za daljši čas;
51. v celoti podpira obstoječe informacijske mehanizme, vendar istočasno predlaga, da se preveri učinkovitost vseh zadevnih spletišč, portalov ipd., ki naj se jih po potrebi reorganizira, uskladi ali prerazporedi, da bodo bolj prijazni za uporabnika;
52. želi opozoriti na dostop državljanov podeželskih, otoških, gorskih in oddaljenih regij do mreže EURES; poziva Komisijo in države članice, naj temu prebivalstvu omogočijo dostop do podatkov na omenjenem portalu;
53. meni, da so proračunska sredstva v višini 2 milijonov EUR, namenjena novim projektom na področju mobilnosti do leta 2013, premajhna glede na to, da je treba o poklicni mobilnosti v Uniji informirati čim večje število evropskih državljanov, in glede na cilje, določene v različnih programskih dokumentih v podporo mobilnosti delovne sile v Uniji;
54. poudarja, da je treba zbrati primerljive in zanesljive statistične podatke o tokovih mobilnosti delavcev, študentov, učiteljev in raziskovalcev, da bi izboljšali vedenje Komisije o mobilnosti in njeno spremljanje ome-njenega akcijskega programa;
55. meni, da je trenutna raven seznanjenosti prebivalcev s prednostmi obdobja poklicne dejavnosti v tujini in s pogoji zaposlitve in socialne varnosti za delo v tujini, ter s tem, kako to spodbuja evropsko kulturno integracijo, pomanjkljiva; podpira pobudo Komisije, da državljane seznanji s tem vidikom;
56. opozarja na program Evropskega parlamenta o pripravnstvu za invalide, ki se je začel leta 2007, in program Komisije o pripravnstvu za invalide, ki se je začel jeseni leta 2008; meni, da taki pozitivni ukrepi spodbujajo mobilnost invalidov in lahko občutno prispevajo k njihovem vključevanju v delo; poziva države članice, naj podpirajo in spodbujajo ustrezne zglede najboljše prakse na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;
57. opozarja, da morajo države članice pri ukrepih mobilnosti spodbujati in med seboj izmenjavati zglede dobre prakse ter programe vzajemnega učenja, ki se financirajo iz Kohezijskega sklada in zlasti iz Evropskega socialnega sklada;
58. meni, da bi bilo treba poleg storitev na spletu raziskati tudi možnosti dodatnih načinov zagotavljanja informacij ter jih vzpostaviti v državah članicah in regijah EU, da bi bile v državah članicah široko razširjene informacije o poklicni mobilnosti; meni, da bi bilo treba vzpostaviti klicni center za poklicno mobilnost, povezan z mrežo EURES, s čimer bi delavcem hitro zagotovili informacije glede specifičnih vprašanj v nacionalnem jeziku in vsaj še enem evropskem jeziku;
59. še naprej podpira ukrepe, kot so borze dela, evropski dnevi osveščanja o možnostih zaposlitve na ozemlju Unije ali evropsko partnerstvo za poklicno mobilnost; vseeno meni, da so proračunska sredstva, namenjena tem ukrepom, glede na cilj seznanjanja javnosti o delovanju EU na tem področju, omejena;

Četrtek, 18. december 2008

60. poudarja nujnost razlikovanja med posebno mobilnostjo umetnikov in mobilnostjo delavcev Evropske unije nasploh ob upoštevanju narave uprizoritvenih umetnosti ter njihove nestalnosti in nepredvidljivosti, ki izhajajo iz posebnega sistema zaposlovanja;
61. se zaveda posebnega značaja določenih poklicev na področjih, kot sta kultura ali šport, katerih bistveni del sta tako geografska kot poklicna mobilnost; poziva Komisijo in države članice, naj pozorno preučijo te razmere in sprejmejo potrebne ukrepe, zlasti kar zadeva socialne pravice delavcev v teh sektorjih, tako da njihove mobilnosti ne bodo ovirale upravne prepreke;
62. pozdravlja, da Komisija v svojem akcijskem načrtu sprejema tudi ukrepe za izboljšanje razmer državljanov tretjih držav; priporoča, da se v celoviti politiki mobilnosti delovne sile vedno upoštevajo migracije državljanov tretjih držav;
63. poudarja potrebo po tesnem sodelovanju med državnimi oblastmi, da bi prepoznali in odpravili krivice na področju pravosodja in obdavčevanja ob upoštevanju nacionalnih pristojnosti;
64. meni, da je bistveno dvigniti zavest o možnostih za predložitev pritožb in peticij glede oviranja poklicne mobilnosti in kršenja zakonodaje Skupnosti;
65. podpira in spodbuja udejanjenje koncepta poštene mobilnosti in poziva Komisijo, naj poskrbi za njegovo izvajanje, na primer s sodelovanjem predstavniških organizacij delavcev in delodajalcev, da se prepreči neprijavljeno delo in slabšanje delovnih pogojev;
66. poziva podjetja, naj spodbujajo mobilnost delavcev, na primer s prožnim delovnim časom in delom na daljavo;
67. poziva Komisijo, naj poišče instrumente, s katerimi bo odpravila zapletene ovire, ki lahko delavcem onemogočijo sprejetje zaposlitve v tujini, med drugim težave pri iskanju zaposlitve zakonca, visoki stroški preselitve, jezikovne prepreke, različno plačilo glede na spol in tveganje za izgubo določenih davčnih olajšav, pravice koriščenja prispevkov, nakazanih v nacionalni pokojninski sistem, sistem zdravstvenega zavarovanja ali zavarovanja za primer brezposelnosti; poudarja pomen vseživljenjskega učenja, zlasti v zvezi s pomenom učenja jezikov, ki je bistveno za izpolnjevanje spreminjajočih se zahtev trga dela;
68. pozdravlja namen Komisije, da bo nadalje ukrepala v zvezi s predlogom, ki ga je predložila leta 2005, in svojim spremenjenim predlogom direktive o minimalnih zahtevah za krepitev mobilnosti delavcev z izboljšanjem pridobivanja in ohranjanja pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja iz leta 2007;
69. poziva Komisijo in države članice, naj olajšajo mobilnost ranljivih skupin prebivalstva in pomagajo odstraniti ovire, na katere bi lahko naleteli, z ustvarjanjem kakovostnejših delovnih mest, bojem proti diskriminaciji, spoprijemanjem z novimi oblikami socialne izključenosti, podpiranjem enakosti med spoloma, podpiranjem družine in učinkovitim zagotavljanjem dostopa do delovnega mesta, nastanitve in prevoza;
70. poudarja, da so ženske z otroki manj mobilne od moških, in zahteva sprejetje ukrepov, ki bi to neravnovesje odpravili;
71. podpira SOLVIT kot instrument za hitro reševanje težav na notranjem trgu, pa tudi težav, povezanih z mobilnostjo delavcev; priporoča, da se za SOLVIT nameni več sredstev;

Četrtek, 18. december 2008

72. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo programe pomoči poklicni mobilnosti mladih; meni, da bi se morali ti programi navezovati na odnos med delodajalcem in delavcem ter na priznavanje dodane vrednosti izkušenj, sposobnosti in spretnosti, vključno z znanjem jezikov, pridobljenih izven države stalnega prebivališča;
73. ker sta mobilnost študentov in učiteljev bistveni sestavini poklicne mobilnosti, meni, da bi bilo treba pri izvajanju evropskega akcijskega načrta za poklicno mobilnost nameniti več pozornosti pobudam, kot so bolonjski proces, Erasmus, Leonardo da Vinci in drugi programi;
74. čestita Komisiji za njeno pobudo, da se posvetuje z vsemi akterji, udeleženi pri spodbujanju poklicne mobilnosti na evropski ravni; meni, da bo s tem dialogom preglednost večja, da se bo spodbudilo povezovanje in izmenjava najboljših praks in inovativnih pristopov za povečanje mobilnosti, pospešilo udeležanje ustreznih mobilnosti ter da se bodo okrepila načela in vrednote, pridobljene na tej osnovi;
75. priznava, da so programi Comenius, Erasmus in Leonardo pripomogli k temu, da lahko mladi študirajo v tujini, ter poudarja njihov pomen za poznejšo poklicno mobilnost; poziva Komisijo, naj preuči možnosti za razširitev dostopa do programov, pri tem pa upošteva posebne potrebe prikrajšanih skupin;
76. poziva k odločnemu prizadevanju evropskih šol in univerz ter vlad za občutno povečanje poklicne mobilnosti, na primer prek sodelovanja v mreži zainteresiranih skupin, ki jo je Komisija omenila v svojem sporočilu;
77. meni, da bi bilo treba okrepiti sodelovanje med zasebnimi in javnimi podjetji ter izobraževalnimi ustanovami;
78. naroči predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

Vseživljenjsko učenje za znanje, ustvarjalnost in inovacije — Izvajanje delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“

P6_TA(2008)0625

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2008 o vseživljenjskem učenju za znanje, ustvarjalnost in inovacije — izvajanje delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ (2008/2102(INI))

(2010/C 45 E/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 149 in 150 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju Sporočila Komisije z dne 12. novembra 2007 z naslovom „Vseživljenjsko učenje za znanje, ustvarjalnost in inovacije“ – Osnutek skupnega poročila za leto 2008 Sveta in Komisije o napredku pri izvajanju delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ (KOM(2007)0703) in spremnega delovnega dokumenta osebja Komisije (SEK(2007)1484),
- ob upoštevanju podrobnega delovnega programa o spremljanju ciljev sistemov izobraževanja in usposabljanja v Evropi ⁽¹⁾ in posledično objavljenih vmesnih poročil o napredku pri njegovem izvajanju,

⁽¹⁾ UL C 142, 14.6.2002, str. 1.